

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев1 21/2023
08.11.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миљко Караклајић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова РС, Управа за ванредне ситуације Крагујевац, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године, у седници одржаној 08.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 746/16 од 06.09.2017. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, за период од 08.05.2010. године до 16.11.2011. године, на износе ближе одређене у његовом садржају, и то по стопама које буду важиле на дан уплате, те да о извршеној уплати достави доказ тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати 51.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, с предлогом да се о ревизији одлучи у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 2223/2018 од 26.09.2018. године прихваћено је одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године, као изузетно дозвољеној, укинута побијана пресуда и пресуда првостепеног суда, а тужба тужиоца одбачена.

Одлуком Уставног суда Уж 1302/2019 од 10.04.2023. године, усвојена је уставна жалба тужиоца и утврђено да је решењем Врховног касационог суда Рев2 2223/18 од 26.09.2018. године подносиоцу уставне жалбе повређено право на правично суђење, зајемчено одредбом чл. 32 ст. 1 Устава Републике Србије, па је поништено решење Врховног касационог суда Рев2 2223/18 од 26.09.2018. године, одређено да исти суд донесе нову одлуку о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4180/17 од 12.01.2018. године и одбијен захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду нематеријалне штете. Одбачен је захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду трошкова поступка пред Уставним судом.

По оцени Врховног суда нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене, као изузетно дозвољеној, на основу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20).

Чланом 404. ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), док је ставом 2. истог члана прописано да о дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом обавезана је тужена да у корист тужиоца уплати ПИО доприносе за период од 08.05.2010. године до 16.11.2011. године на месечне основице и то додатка на плату по основу ноћног рада, додатака на плату по основу прековременог рада и рада за време верских и државних празника, а који су досуђени правоснажном пресудом.

Доприноси за обавезно социјално осигурање су саставни део зараде (плате) према члану 104. и 105. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) и члану 2. став 1. и 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06, 63/06, 115/06, 101/07, 99/10, 108/13, 99/14 и 95/18). Наведеним одредбама доприноси за обавезно социјално осигурање сврстани су у категорију права запослених из радног односа, у смислу члана 60. став 4. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/06) и члана 12. став 1. Закона о раду који, између осталог, као једно од основних права запослених гарантује право на одговарајућу зараду. Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање је законска обавеза послодавца, који је и обвезник доприноса и обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове. Из тог разлога послодавац је дужан да обрачуна и уплати доприносе у своје име, а у корист запосленог. Послодавац је дужан да доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања, што је изричито прописано чланом 6. став 1. тачка 1. и 2. и чланом 51. став 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр. 84/04, са изменама и допунама).

Чланом 1. ЗПП је прописано, да, овим законом уређују се правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за

решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинскоправних и других грађанско правних односа, осим спорова за које је посебним законом прописана друга врста поступка.

Када се пође од наведених одредби Закона о раду и Закона о платама државних службеника и намештеника, доприноси, као саставни део зараде који се морају уплатити истовремено са њеном исплатом представљају категорију права запосленог из радног односа гарантованог Уставом и Законом о раду, па се у тој ситуацији ради о спору о правима, обавезама и одговорностима из радног односа, о којем је на основу члана 22. став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08, са изменама и допунама), надлежан да одлучује суд применом правила о парничном поступку, на основу члана 1. ЗПП. То што су средства доприноса за обавезно социјално осигурање у смислу члана 4. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, јавни приход, под контролом и на располагању организацијама за обавезно социјално осигурање, и на основу члана 65. тог закона, између осталог, у поступку утврђивања и наплате доприноса примењују и одредбе Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, са изменама и допунама), који у члану 3. став 2. између осталог упућује и на примену правила општег управног поступка, није сметња за мериторно одлучивање у овој парници из радног односа.

Из напред наведених разлога Врховни суд није дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене, на основу члана 404. став 1. ЗПП и одлучио као у ставу првом изреке, јер у овом случају нема потребе да се размотре правна питања од општег интереса, нити правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно ново тумачење права и уједначавање судске праксе, а наведено је и у складу са правним схватањем које је, у вршењу надлежности прописане чланом 31. Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд усвојио на Седници грађанског одељења од 12.03.2019. године.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 20.06.2016. године, а предмет спора је уплата ПИО доприноса на основице додатка на плату по основу нередовности у раду што, имајући у виду износе који су досуђени прв носнажном и извршном пресудом, представља износ нижи од 40.000,00 евра у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се ради о спору који се не односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност од 40.000 евра према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, то је Врховни суд утврдио да је ревизија недозвољена.

На основу члана 413. у вези са чл. 410. ст. 2 тачка 5 ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић